

Svet
Evropske unije

Bruselj, 6. maj 2019
(OR. en)

8653/19

EDUC 214
SOC 321

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Priprava majske orientacijske razprave v Svetu za izobraževanje, mladino, kulturo in šport z naslovom Oblikovanje prihodnosti Evrope: prispevek izobraževanja in usposabljanja h krepitvi socialne kohezije – orientacijska razprava (<i>Javna razprava v skladu s členom 8(2) Poslovnika Sveta</i>) <i>[na predlog predsedstva]</i>

Predsedstvo je po posvetovanju z Odborom za izobraževanje pripravilo priloženi dokument, ki bo podlaga za orientacijsko razpravo na zasedanju Sveta za izobraževanje, mladino, kulturo in šport 22. in 23. maja 2019.

**Oblikovanje prihodnosti Evrope: prispevek izobraževanja in usposabljanja h krepitvi
socialne kohezije**

Dokument predsedstva za razpravo

Socialni vrh, ki je bil 14. novembra 2017 v Göteborgu na Švedskem, je bil posvečen vlogi izobraževanja in kulture. Komisija je ob tej priložnosti predstavila vizijo evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025. V tem okviru je bilo v sklepih Evropskega sveta z dne 14. decembra 2017¹ priznано, da imata izobraževanje in kultura „*ključno vlogo pri oblikovanju vključujoče in kohezivne družbe ter pri ohranjanju naše konkurenčnosti*“. Evropski svet je obenem pozval Komisijo, Svet in države članice, naj preučijo možne ukrepe za obravnavanje potrebe „*po vključujočem, na vseživljenjskem učenju in inovacijah temelječem pristopu k izobraževanju in usposabljanju*“. Komisija je v okviru nadaljnjega ukrepanja predlagala dva svežnja o izobraževanju, ki določata glavne usmeritve za evropski izobraževalni prostor.

Svet je ob upoštevanju svoje usmerjevalne vloge na tem področju 22. maja 2018 sprejel sklepe² o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora. V uvodnem delu sklepov sta bila ponovno poudarjena socialna razsežnost izobraževanja in prvo načelo evropskega stebra socialnih pravic, ki pomeni, da ima vsakdo pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da ohrani in pridobi spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno prehajanje na trgu dela.

¹ EUCO 19/1/18 REV 1.

² UL C 195, 7.6.2018, str. 7.

Svet je nadalje poudaril ključno vlogo izobraževanja in kulture pri zblíževanju Evropejcev in njun pomen za prihodnost posameznikov in tudi Unije kot celote. Države članice je pozval, naj nadaljujejo razmislek o skupni viziji evropskega izobraževalnega prostora in njegovih povezavah s strateškim okvirom za sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja v obdobju po letu 2020, in poudaril, da sedanji okvir (ET 2020) zagotavlja dragoceno podlago za določitev skupnih prednostnih nalog in podporo državam članicam pri posodabljanju njihovih sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Tudi v Sporočilu Komisije o krepitvi evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture³ je bila ob oblikovanju vizije evropskega izobraževalnega prostora poudarjena tudi ključna vloga izobraževanja in kulture kot najboljšega načina za krepitev naše evropske identitete in boljše razumevanje tega, kaj pomeni biti Evropejec ali Evropejka. Naši običaji, zgodovina in kulturna dediščina, ki predstavljajo bistvo naše civilizacije, so močni temelji, na katerih bi morali graditi kot Unija. Boljše poznavanje drug drugega ter združenost ob načelih demokracije in solidarnosti nam lahko pomagata pri oblikovanju trajnostne in varne prihodnosti za Evropo.

Ustanove za izobraževanje in usposabljanje so prostor, kjer se srečujejo družba, skupnost in družina. Evropski strokovni odbor za izobraževanje in usposabljanje (katerega naloga je podpirati oblikovanje strateškega okvira za sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju v obdobju po letu 2020) je v svojem prispevku o „vključevanju in državljanstvu“ opozoril na vlogo šol kot prostorov skupnosti, ki delujejo kot povezovalna točka med različnimi skupnostmi in storitvami, kot sta zdravstvena oskrba in dobrobit.

³ COM(2017) 673 final.

V navedenem poročilu je bil poleg tega priznan pomen strpnosti in vključevanja v okviru državljanske vzgoje, zlasti z vidika zoperstavljanja populističnemu in ekstremističnemu svetovnemu nazoru. Generalni direktorji na področju šol so 1. in 2. aprila v Temišvaru razpravljali o „odpiranju šol Evropi“ kot o veliki priložnosti za vse nas – nosilce odločanja, učitelje in vodstvene delavce šol – da bi prispevali k prihodnosti Unije z zagotavljanjem, da vrednote in demokratična načela EU ostanejo v središču naših izobraževalnih sistemov. Udeleženci so poudarili pomen poučevanja, participativno učnega okolja in demokratičnih postopkov odločanja v šolah. Pobuda „Evropske univerze“, ki predstavlja bistven sestavni del evropskega izobraževalnega prostora in prelomnico za področje visokošolskega izobraževanja v Evropi, podobno temelji na močni kombinaciji odličnosti in vključenosti z geografskega in socialnega vidika, obenem pa razširja identiteto EU.

V Priporočilu Sveta o spodbujanju skupnih vrednot, vključujočega izobraževanja in evropske razsežnosti poučevanja⁴ je poudarjena potreba po spodbujanju širjenja „skupnih vrednot iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji od najzgodnejših let ter na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja v okviru vseživljenjskega učenja, da se okrepi socialna kohezija ter pozitiven in vključujoč občutek skupne pripadnosti tako na lokalni, regionalni in nacionalni ravni kot na ravni Unije“. V priporočilu je navedeno, da bi bilo vključujoče izobraževanje za vse učence mogoče spodbujati zlasti z: „vključevanjem vseh učencev v kakovostno izobraževanje že od otroštva in skozi celo življenje; zagotavljanjem potrebne podpore vsem učencem glede na njihove posebne potrebe, vključno z učenci iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij, tistimi iz migrantskih družin, tistimi s posebnimi potrebami ter najbolj nadarjenimi učenci; lažanjem prehoda med različnimi potmi in ravnmi izobraževanja ter omogočanjem nudenja ustreznega izobraževalnega svetovanja in poklicnega usmerjanja“.

⁴ UL C 195, 7.6.2018, str. 1.

Svet je v času bolgarskega in avstrijskega predsedovanja sprejel priporočilo o spodbujanju skupnih vrednot, vključujočega izobraževanja in evropske razsežnosti poučevanja, sklepe Sveta o prizadevanjih za uresničitev vizije o evropskem izobraževalnem prostoru ter priporočilo o spodbujanju samodejnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval ter izidov iz učnih obdobj v tujini.

Priporočili Sveta o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov ter o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva, ki sta na dnevnem redu za sprejetje na zasedanju tega Sveta natančno eno leto po tem, ko ju je kot predloga predložila Evropska komisija, zagotavljata konkretne smernice za spodbujanje vključujočih učnih okolij in rezultatov.

Ministri in ministrice naj ob upoštevanju navedenega razmislijo o razvoju evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025, zlasti v zvezi s krepitvijo socialne kohezije. V zvezi s tem zastavljamo naslednja vprašanja, ki naj usmerjajo razpravo:

Vprašanja

1. Katere nadaljnje ukrepe je treba sprejeti v okviru evropskega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja, da bi dosegli cilj vzpostavitve evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025?

2. Kateri projekti ali prakse so v vaši državi najuspešnejše pri spodbujanju kulture učenja, temelječe na skupnih vrednotah, in pri krepitvi socialne kohezije? Kako lahko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja na evropski ravni okrepi tovrstno kulturo učenja med učenci vseh starosti?